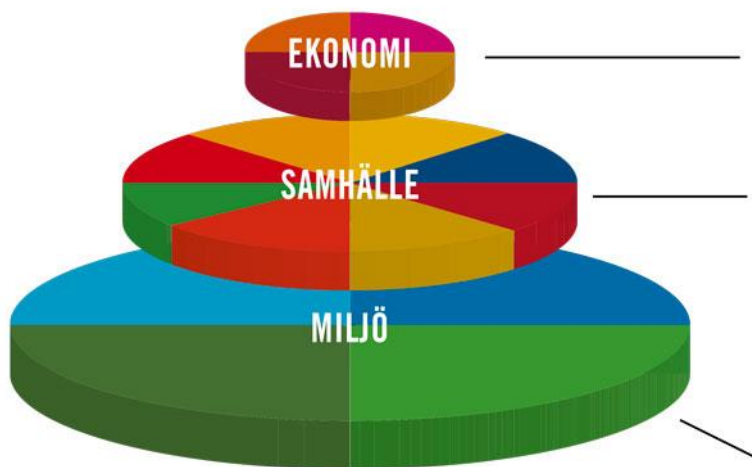

Ekonomisk ordlista

EKONOMI

SAMHÄLLE

MILJÖ

A

A conto

A conto är en delbetalning, vanligtvis i form av en förskottsbetalning. Används ofta vid långvariga uppdrag.

Ackumulerad avskrivning

Summan av alla hittills gjorda avskrivningar över samtliga räkenskapsår.

Affärsidé

Är företagets grund. Den beskriver syftet med verksamheten och hur företaget ska tjäna pengar

Affärsmodell

Beskrivning av varifrån intäkter kommer och hur kostnader ska betalas och därmed hur vinst ska uppstå. Ex: Abonnemang, franchise, leasing, agentur.

Affärsplan

Är en beskrivning av vad som ska göras för att förverkliga affärsidén. En plan med affärsstrategi, affärsmodell, marknads- och försäljningsplan, organisation – nutida och framtida, kostnads- och intäktskalkyl, budget, investeringsbehov, mål och planer för genomförande m.m.

Affärsstrategi

En strategisk beskrivning som svarar på frågorna: vem är vår kund, vilken del på marknaden ska vi ta oss in på, vad ska vi göra med vårt erbjudande, hur ska vi sälja våra produkter/tjänster och genom vilka kanaler?

Agenda 2030

Universell agenda som består av de Globala målen för hållbar utveckling. 17 mål med 169 delmål som integrerar de tre dimensionerna av hållbarhet; social, ekonomisk och miljömässig.

Aktiebolag

Förkortas AB och är den vanligaste företagsformen för större företag. Ett AB är den vanligaste förekommande företagsformen som bildats av en eller flera stiftare och som är en juridisk person

Aktiebolagslagen

Bestämmelser och regler för upprättande och drivandet av ett aktiebolag.

Aktiekapital

Aktiekapital är det kapital aktieägarna har skjutit in i bolaget i samband med bolagets grundande och i form av nyemissioner och fondemissioner.

Aktiv näringsverksamhet

När en näringsidkare arbetat i verksamheten minst en tredjedel av den tid som motsvarar en heltids-anställning kallas verksamheten för aktiv näringsverksamhet.

Alternativkostnad

Alternativkostnad beskriver kostnaden för att välja ett handlingsalternativ istället för ett annat alternativ. Alternativkostnaden är den förlorade intäkten.

Anläggningstillgångar

En anläggningstillgång i ett företa är en tillgång avsedd att innehas och användas under en längre tidsperiod. Motsatsen till anläggningstillgångar är omsättningstillgångar.

Anläggningsregister

En lista över samtliga anläggningstillgångar, likt en inventarieförteckning.

Anläggningstillgång

En tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller långvarigt innehav.

Anskaffningsvärde

Värde av en tillgång vid anskaffning.

Ansvarsfulla investeringar

Investeringar som tar hänsyn till eller verkar för en hållbar utveckling samtidigt som de ger god ekonomisk avkastning.

Arbetsgivaravgift

En viss procentsats av lönebeloppet som deklarerar och betalas in på samma gång som den avdragna preliminärskatten för en lön.

Arkivera

Att spara. I Sverige måste du arkivera din bokföring i minst 7 år.

Arvode

Ekonomisk ersättning för ett tillfälligt arbete. Arvode betalas exempelvis till en revisor som kommer in tillfälligt och hjälper till med bokslut och liknande.

Attestera

Att godkänna något skriftligen, vanligtvis genom att skriva under med sin namnteckning. Till exempel attesterar revisorer årsredovisningar om organisationen faller under revisorskravet.

Avdrag

Tas upp i inkomstdeklarationen och inte kommer från organisationens bokföring. Ska inte förväxlas med kostnad som tas upp direkt i bokföringen.

Avdragsgill (skattemässig)

En kostnad som du får ta upp i din bokföring och som minskar din skatteskuld.

Avsiktsförklaring

En överenskommelse mellan parter som sätter ramar för kommande förhandlingar.

Avskrivning

En värdeminskning på en tillgång som beräknas på anskaffningsvärdet av tillgången.

Avstämning

En kontroll eller jämförelse av ett saldo, till exempel en kontroll att det du bokfört stämmer med verkligheten.

Avvikelse

Visar hur verkligheten skiljer sig från vad man förväntade sig, till exempel skillnaden mellan budget och utfall.

B

B2B

Affärer mellan företag (Business To Business)

B2C

Affärer mellan företag och konsument (Business To Consumer)

Balansräkning

En förteckning över ett företags tillgångar, skulder och eget kapital. Balansräkningen består av två sidor. Tillgångarna är på en sida och skulder samt eget kapital på den andra sidan. Båda sidorna är lika stora, alltså i balans.

Bankgiro

Bankgiro är tjänsten som förenklar överföringar av pengar mellan företag eller från privatpersoner till företag

EKONOMISK ORDLISTA

Balanskonto

Ingår i balansräkningen och redovisar företagets tillgångar, skulder och eget kapital

Balanslikviditet

Ett ekonomiskt begrepp som anger i relation till ett företags kortfristiga skulder och visar företagets förmåga att betala sin räknar den närmaste tiden.

Balansomslutning

Är summan av ett företags tillgångar eller skulder + eget kapital i en balansrapport.

Balansräkning

Redovisar företagets tillgångar, skulder och eget kapital under räkenskapsåret.

Befogenhet

Ett juridiskt begrepp som förklarar vad en person får göra genom exempelvis en fullmakt eller anställning.

Behörighet

Ett juridiskt begrepp som förklarar vad en person kan göra genom exempelvis en fullmakt eller anställning.

Beställningspunkt

Används inom lagerplanering och anger när nya varor eller nytt material ska beställas.

Betalfil

Är en typ av fil som tillåter dig att skapa och skicka betalningar direkt från ekonomisystemet till internetbanken.

Betalningsanmärkning

Är en notis som registreras hos kreditupplysningsföretagen om du inte betalat en skuld i tid.

Betalningsföreläggande

Om du sålt något till någon som inte betalar kan du ansöka om ett s.k. betalningsföreläggande hos Kronofogden. Om den återbetalningsskyldige inte protesterar resulterar ansökan i ett utslag (ett beslut). Det är utslaget som ligger till grund för att Kronofogden ska kunna driva in skulden.

Betalningskrav

Ett krav på att du ska betala, annars överlämnas skulden till kronofogden.

Betalningsvillkor

Är de villkor som gäller för betalningen av en vara eller en tjänst.

Bifirma

Ett särskilt namn som ett företag kan använda för en avgränsad del av näringsverksamheten. Heter sedan 1/1 2019 Särskilt företagsnamn.

Bokföring

Att föra bok Bokföring är registrering av affärshändelser efter ett visst system.

Bokföringsdatum

Det datum som en händelse är införd i bokföringen, det vill säga verifikationens datum.

Bokföringslagen

Lagen som reglerar och styr hur en bokföring ska upprättas.

Bokföringsnämnden

Statlig myndighet som ansvarar för utvecklingen av god redovisningssed. Ger råd och skapar normer kring vad som är god redovisningssed. Förkortas BFN

EKONOMISK ORDLISTA

Bokföringsorder

Att göra en verifikation för en viss affärshändelse genom att skriva ner den.

Bokföringsskyldighet

Skyldighet att bokföra. Aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och enskilda firmor är bokföringsskyldiga.

Bokfört värde

Det värde som tillgången eller skulden har.

Bokslut

En sammanställning av en organisations bokföring vid slutet av ett räkenskapsår.

Bokslutsdispositioner

Är skattemässigt tillåtna justeringar i bokslutet som gör det möjligt att skjuta skattekostnader framför sig.

Bokslutsbilaga

En bilaga till bokslutet med mer detaljerad information än vad som finns i själva bokslutet, till exempel utgående balanser nerbrutet på olika poster.

Bolagsordning

Är ett aktiebolags regelverk som tillsammans med aktiebolagslagen sätter ramarna för verksamheten.

Bolagsskatt

Den skatt som betalas på den vinst som ett aktiebolag genererar under ett räkenskapsår.

Bolagsstämma

Aktiebolagets högsta beslutande organ

Borgen

Innebär en skyldighet att ta över någon annans betalningsskyldighet om så behövs och stå för skulden så som sin egen.

Borgensman

Är någon som garanterar att en annan person kan betala tillbaka en skuld. Skulle en låntagare exempelvis inte klarar av att betala tillbaka ett lån är borgensmannen förpliktigad att betala tillbaka låntagarens räkning.

Borgenär

Är en fysisk eller juridisk person som har lånat ut pengar till en annan part.

Break-even

Break-even, eller nollpunkt, är det finansiella läge där intäkter och kostnader är lika stora.

Brutet räkenskapsår

Ett räkenskapsår som inte följer kalenderåret, till exempel 20XX-08-01 - 20XX-07-31.

Brutto

En ekonomisk term som används för att beskriva ett belopp före skatt och eventuella avdrag.

Bruttomarginal

Organisationens intäkter minus kostnader för sålda varor. Kallas även bruttovinstmarginal.

Bruttovinst

Organisationens intäkter minus kostnader för sålda varor.

Budget

Uppställning av prognos för framtida ekonomiska händelser.

Bundet eget kapital

Eget kapital som inte får användas till vinstutdelning, utan måste användas i organisationen.

C

Checkkredit

Ett på förhand avtalat lån som ett företag kan utnyttja löpande upp till en viss gräns.

Cirkulär ekonomi

Ekonomisk modell som bygger på att cirkulera produkter, material och andra resurser under så lång tid som möjligt, för att minimera energiåtgång, uttag av ny råvara, uppkomst av avfall och annan negativ miljöpåverkan

Conditio indebiti

Syftar till rätten att återkräva en betalning

Corporate Social Responsibility, CSR

En organisations samhällsansvar, alltså ansvar för ekonomi, miljö och sociala perspektiv.

D

Debet

Vänster sida av ett bokföringskonto

Debitera

Ett krav på betalning. Att påföra någon en kostnad för en tjänst eller sk och inom redovisning används begreppet när man bokför en post på kontots debetsida.

Debiteringsgrad

Anges i % och visar antal debiterade timmar i förhållande till antal arbetade timmar och är ett nyckeltal som används av tjänsteföretag.

Deklaration

Är ett årligt dokument som skickas till Skatteverket, Deklarationen är ett underlag för hur mycket som den fysiska eller juridiska personen intjänat under föregående år och hur mycket som ska betalas i skatt.

Delårsbokslut

Ett bokslut upprättat för en kortare period, till exempel för ett kvartal eller ett halvår.

Delårsrapport

Bokslut för räkenskapens första sex månader, det vill säga det första halvåret.

Designskydd

Ensamrätt till en produkt eller produkt dels utseende

Direkta kostnader

En kostnad som kan kopplas till en vara eller tjänst

Dröjsmålsränta

En extra avgift som du får betala om du inte betalar din skuld i tid. Beräknat på den tid du överskridit över betalningsdagen med.

Dubbelbokföring

Innebär att en affärshändelse bokförs på mist två konton; en gång i debet och en gång i kredit. Summan i debet och kredit måste alltid balansera.

E

E-faktura

E-faktura är en metod för att skicka ut fakturor digitalt.

EDI

En metod för att överföra information, exempelvis fakturor, på elektronisk väg.

Efterbevakning

Med efterbevakning kan företag hålla fordringar aktuella genom att fortsätta skicka ut inkassokrav.

Egenavgifter

Egenavgifter är sociala avgifter som en egenföretagare ska redovisa och betala till staten.

Eget kapital

Organisationens tillgångar minus skulder. Det egna kapitalet är kapital som ägarna skjutit till, eller som ägarna eller styrelsen beslutat att behålla i verksamheten.

Eget uttag

Eget uttag är ett uttag från ett företag för privat bruk

Ekonomiskt livslängd

Det tid som en investering (ett köp av något slag) bedöms vara ekonomiskt lönsam/till ekonomisk nytta.

Ekonomistyrning

Saker företaget gör för att nå ekonomiska mål.

Ekonomisk ställning

Förhållandet mellan tillgångar, skulder och eget kapital vid ett visst tillfälle.

Enkel bokföring

Kassabok med 2 kolumner för inkomster och utgifter.

Enkel borgen

Innebär att borgensmannen blir betalningsskyldig när borgenären inte kan driva in skulden från gäldenären.

Enkel licens

Flera licenstagare har rätt att nyttja licensobjektet inom ett avtalat geografiskt område. Licensgivaren förbehåller sig också rätten att själv utnyttja licensobjektet.

Enkla bolag

Enkelt bolag är ett samarbete när minst två fysiska eller juridiska personer driver en verksamhet tillsammans.

Enskild firma

En enskild firma är en företagsform där man som privatperson är ensam ägare och ansvarar för företaget. Organisationsnummer är detsamma som ägarens personnummer. Kallas även Enskild näringsidkare.

Ensam licens

Detsamma som exklusiv licens, men licensgivaren förbehåller sig också själv rätten att utnyttja licensobjekten på marknaden ifråga.

Ensamrätt

Rätt att hindra andra att använda, till exempel tillverka eller kopiera, ett skyddat objekt.

Entreprenör

Ambitiös person som startar och utvecklar nya verksamheter, produkter och tjänster.

Enskild näringsverksamhet

Är ett företag som drivs av en privatperson som ensam äger och ansvarar för verksamheten

Entreprenad

En entreprenad är ett åtagande av ett företag att utföra ett visst arbete inom en utsatt tidsgräns för ett bestämt pris. Entreprenad är vanligt inom byggbranschen.

Extern redovisning

Extern redovisning är reglerad i lagen och ska återge ett företags ekonomiska ställning och resultat under ett räkenskapsår

F

F-skatt

F-skatt är en företagsskatt och betalas av företagare som bedriver verksamhet.

FA-skatt

En person som både driver egen näringsverksamhet och är anställd ska vara godkänd för både A- och F-skatt. Den kombinerade skattsedeln blir FA-skatt.

Factoring

Innebär att företag belånar eller säljer sina fakturor till en extern part, ofta ett finansbolag eller bank.

Faktura

Räkning eller nota. Är ett dokument som anger ett betalningskrav från en part till en annan.

Fakturatolkning

Innebär att informationen på leverantörsfakturor tolkas, digitalt eller manuellt, av en extern part. På sås sätt slipper mottagaren själv att manuellt registrera fakturauppgifterna.

Fakturering

Innebär att ett betalningskrav skickas ut, fysiskt eller elektroniskt, till en kund för en vara eller tjänst.

Faktureringsavgift

Administrationsavgift som tas ut av fakturautställaren och specificeras på själva fakturan.

Faktureringsmetoden

Bokföringsmetod där kund- och leverantörsfakturor bokförs vid två tillfällen, dels när de skickas ut eller tas emot och dels vid betalningstillfället.

Fast egendom

Enligt lagens mening räknas fast egendom som jord, alltså själva marken. Men även fastigheter, växter, träd, sjöar och luftrum ovanför marken räknas in i fast egendom.

Fasta kostnader

Fasta kostnader förändras inte med verksamhetsvolym. Exempel på fasta kostnader är lokalhyror.

Finansiella poster

Intäkter och kostnader som inte har uppstått i organisationens huvudverksamhet, till exempel ränta, kursvinst och kursförlust.

Firma

Är beteckningen på en näringsidkares verksamhet.

Firmatecknare

Person som är behörig att teckna rättshandlingar för organisationen, till exempel ingå avtal.

EKONOMISK ORDLISTA

Fordran

Används för att beskriva förhållandet mellan en gäldenär och en borgenär och innebär att en part är skyldig en annan pengar eller en viss prestation.

Formskydd

Skydd för en produkts utseende genom till exempel upphovsrätt, designskydd eller varumärke.

Fritt eget kapital

Eget kapital är det som finns kvar av ett företags tillgångar efter att dess skulder har betalats. Det egna kapitalet delas upp i bundet kapital och fritt eget kapital, där den sistnämnda är den del som får disponeras fritt.

Främmande kapital

Kapital som inte kommer från ägarna av företaget/organisationen, till exempel lån och leverantörskrediter.

Fullmakt

Avtal eller förklaring som ger en person behörighet att till exempel ingå avtal eller vidta rättshandlingar i fullmaktsgivarens namn.

Fullmaktsgivare

En fullmaktsgivare ger en fullmaktsmottagare befogenhet och behörighet att representera sig på ett visst sätt gentemot tredje man.

Fullmaktshavare

En fullmaktshavare är en person som får befogenhet och behörighet att representera sig på ett visst sätt gentemot tredje man.

Förbrukningsinventarier

Är inventarier med lågt värde och/eller med en uppskattad livslängd på 1-3 år.

Förenklat årsbokslut

Är ett bokslut för företag med omsättning på högst tre miljoner kronor.

Företagsform

Är den juridiska form ett företag drivs i, tex AB, HB eller enskild firma.

Företagsförsäkring

Är en försäkring som erbjuds till företag och kan omfatta till exempel egendomsförsäkring, ansvarsförsäkring och rättsskyddsförsäkring.

Företagshemlighet

Sådan information eller kunnande om affärs- eller driftförhållande i en näringsidkares rörelse som hålls hemlig och därmed kan skyddas enligt lagen om företagshemligheter.

Företagshypotek

En säkerhetsrätt som innebär att ett företag använder sin lösa egendom som säkerhet vid ett lån, och ger långivaren rätt till egendomen om lånet inte skulle betalas tillbaka.

Förfallodag

Det datum när en skuld förfaller, en ränta ska erläggas eller en faktura betalas.

Förlust

Motsatsen till vinst, när kostnaderna är högre än intäkterna.

Försiktighetsprincipen

Innebär i praktiken att vid osäkerhet när värdering av en tillgång sker ska alltid tillgången värderas lägre och vid värdering av skulder ska alltid skulden värderas högre.

Förskottsbetalning

Är en betalning som sker innan en vara har levererats eller en tjänst utförts.

Förutbetalda intäkter

En intäkt som tillskrivs det aktuella året, men som kommer att presteras först i nästkommande. En interimsskuld.

Förutbetalda kostnader

Utgifter för ej förbrukade resurser och ej utnyttjade tjänster. En interimskfordran.

Förvaltningsberättelse

Är en obligatorisk del av årsredovisningen. Den beskriver företagets viktigaste händelser under året som gått och ska ge en rättvisande bedömning av dess verksamhet, ställning och resultat.

G

Garanti

Är en utfästelse, ett avtal, att säljaren ansvarar för reparation, kompensation eller återbetalning av en vara under en viss tid.

Gemenskapsformgivning

Ett designskydd som gäller i hela EU.

Gemenskapsvarumärke

Ett varumärkesskydd som gäller i hela EU.

Generell borgen

Är ett borgensåtagande där borgensmannen åtar sig gäldenärens nuvarande och framtida skulder.

Global Compact

FN:s initiativ för att främja ett ansvarsfullt och hållbart företagande. Global Compacts riktlinjer sammanfattas i tio principer som grundas på bland annat FN:s deklaration om mänskliga rättigheter och ILO:s kärnkonventioner om rättigheter i arbetslivet.

God redovisningssed

Betyder att ett företags redovisning ska upprättas enligt lagar, rekommendationer och vedertagen praxis.

Goodwill

Avser immateriella tillgångar som exempelvis kan bestå av varumärken, kundregister eller ett företags rykte.

Grundbokföring

En löpande bokföring där varje händelse registreras i datumordning.

Gäldenär

Är någon som har en skuld till någon annan.

H

Handelsbolag

Företagsform som utgörs av två eller flera fysiska personer medpersonligt och solidariskt ansvar.

Handkassa

Kassa med kontanter.

Hobbyverksamhet

Är en verksamhet skapad för nöjes skull och har inget vinstsyfte.

Holdingsbolag

Är ett bolag som äger aktier eller andelar i andra företag.

Huvudbok

Är en systematisk sammanställning över ett företags alla affärshändelser sorterad i kontonummerordning.

Huvudbokföring

Bokföring som görs systematiskt på olika bokföringskonton så att du enkelt kan skilja mellan tillgångar, skulder, intäkter och kostnader.

Huvudman

Är den som har ansvar för och kontrollerar en verksamhet. Kan ibland benämnas Verklig huvudman.

Hållbarhet

Gemensamt begrepp för miljö, arbetsrätt, sociala förhållanden, mänskliga rättigheter och antikorrupktion. Även långsiktig ekonomi ingår som ett kriterium. På engelska används ordet sustainability för hållbarhet.

Hållbarhetsredovisning

Icke-finansiell redovisning över hur företaget mäter, tar ansvar för och lyckas med sitt hållbarhetsarbete. Ska spegla arbetet inom miljö, sociala och arbetstagarrelaterade frågor, respekt för mänskliga rättigheter, anti-korrupktion och mutor. Redovisningen ska också beskriva bolagets policy och de risker som finns inom hållbarhetsområdet samt hur bolaget hanterar riskerna. Sverige har sedan januari 2017 en lag om hållbarhetsredovisning. Cirka 1 600 av de största företagen måste årligen rapportera sitt hållbarhetsarbete.

Hållbar omställning

genomgripande förändring av ohållbara samhällssystem så att de kan fungera i enlighet med en hållbar utveckling

Hållbar utveckling

Ofta uppdelat i social, ekonomisk och miljömässig, vilka i samspel leder till hållbar utveckling. Målet är att människor som lever nu och i framtiden ska kunna få sina behov och mänskliga rättigheter tillgodosedda utan att äventyra planetens ekosystem.

I

IAS

Är en förkortning av International Accounting Standards och är en förordning som innehåller redovisningsstandarder.

IBAN

Är en standard för kontonummer som gör att betalningar till och från utlandet sker med större säkerhet.

Icke avdragsgilla kostnader

En kostnad som inte får inkluderas i det skattemässigt avdragsgilla resultatet.

Ideell förening

Företagsform vars ändamål är att främja medlemmarnas intressen och inte är av renodlad ekonomisk art. Huvudsyftet är inte att gå med vinst.

Immateriella tillgångar

Med immateriella tillgångar menas förmögenhetsrättsliga tillgångar och inte fysiska föremål. Det kan exempelvis vara licensrättigheter eller patent

Immateriell rätt

En förmögenhetsrätt; rättsområdet innefattar ensamrätt till patent, upphovsrätt, design, särskiljande tecken som varumärke, firma, med mera.

EKONOMISK ORDLISTA

Inbetalning

När en kund betalar för en vara eller en tjänst tar man emot en betalning. En inbetalning sker när likvida medel kommer in till ett företag.

Ingående saldo

Saldot på ett bokföringskonto vid en periods början.

Ingående balans

Saldot på ett balanskonto vid räkenskapsårets början.

Ingående behållning

De ingående likvida medel man har när man startar en period i en likviditetsbudget

Ingående moms

Är den moms som företag betalar som en del av priset vid inköp av varor och tjänster.

Inkasso

Ett inkassokrav informerar kunden att om denne inte betalar vidtas rättsliga åtgärder.

Inkomst

Ersättning för en utförd prestation. Om du bokför enligt faktura metoden sätts inkomsten på den dag fakturan utfärdas och om du bokför enligt kontantmetoden sätts inkomsten till den dag då du får den faktiska betalningen.

Inkomst av kapital

Är en av de tre huvudsakliga former av inkomster som regleras av inkomstskattelagen och skattas separat från arbete och näringsverksamhet.

Inkomstbasbelopp

Är det av Pensionsmyndigheten fastställda belopp som används för att beräkna olika ersättningar i det offentliga försäkringssystemet.

Inkomstdeklaration

Är ett dokument där man rapporterar föregående års inkomster såsom kapital, tjänst och näringsverksamhet som ska redovisas till Skatteverket.

Inkomstskatt

Är en skatt som dras av och betalas från all beskattningsbar inkomst vid lönearbete.

Inkomstår

Året när inkomsten tjänas in. Termen används för privatpersoner och enskilda näringsidkare.

Inkrementell

Gradvis

Inkurans

Är en värdeminskning av varor i ett varulager pga. skada, slitage eller ålder.

Inkuransavdrag

Värdeminskning av en vara pga. slitage, skada eller ålder.

Innovation

Begreppet innovation används visserligen ganska brett för nyheter av skilda slag. Men mer specifikt avser innovation skapandet av bättre eller effektivare produkter, processer, tekniker eller idéer som har accepterats av marknad, myndigheter och samhället i stort. Skillnaden mellan innovation och uppfinning eller förbättring/renovering ligger i att innovationen normalt står för en betydelsefull och positiv förändring.

Insolvens

Fysisk eller juridisk person som ofta har problem att betala skulder.

Insufficiens

Insufficiens råder när skulderna är större än tillgångarna. Det betyder dock inte att gäldenären är i ekonomiskt obestånd, insolvens, om skulderna är långfristiga.

Internredovisning

Ger information om företagets verksamhet och situation till interna intressenter, till exempel chefer och anställda.

Interimsfordran

Är ett gemensamt begrepp på förutbetalda kostnader och upplupna intäkter.

Interimsskuld

Ett företagsekonomiskt begrepp som används i samband med bokslutsarbete. Interimsskulder är ett balanskonto som innehåller både upplupna kostnader och förutbetalda intäkter.

Internränta

Är en metod som används för att bedöma vilken avkastning man förväntas få på en investering.

Intäkt

Är en inkomst som redovisas för den period den avser.

Inventarier

Tillgångar avsedda att användas i verksamheten, till exempel datorer och maskiner.

Inventarieregister

Inventarier som organisationen innehar och används som underlag vid uträkning av avskrivningar.

Inventering

När du räknar/kontrollerar hur mycket du har i lager, till exempel mängden varor.

Investeringskalkyl

Är ett beslutsunderlag för att se om en investering är ekonomiskt fördelaktig.

Invändning

Att lämna in en protest till en registreringsmyndighet mot till exempel design, patent eller varumärke inom en viss tid efter beviljandet. Man måste hålla sig inom fristen för att invändning ska tas upp. Men annars går det att stämma på ogiltighet om en ensamrätt blivit meddelad mot skyddsförutsättningarna.

J

Juridisk person

Är ett företag som har samma juridiska rättigheter som en fysisk person.

Justerat eget kapital

Är ett nyckeltal som visar företags beskattade egna kapital

Jäv

Innebär att en beslutsfattares, ledamots eller handläggares benägenhet att agera opartiskt och objektivt rubbas på grund av en särskild omständighet.

K

Kalenderår

Perioden 1 januari till 31 december.

Kalkylränta

Är den räntesats som motsvarar avkastningskravet på en investering och används framförallt när man gör investeringskalkyler och företagsvärderingar.

Kapital

Är en insats som kan ge avkastning

Kapitalomsättningshastighet

Är ett nyckeltal som visar hur företagets kapital används i förhållande till omsättningen.

Kapitalskatt

Är skatt på utbetalningar, ränteinkomster och kapitalvinster.

Kapitaltillskott

Är det kapital som ett aktiebolag får vid exempelvis nyemission

Kassabok

En bok där företagets alla in- och utbetalningar registreras. Kan även ske digitalt.

Kassabehållning

Skillnaden mellan debet och kredit på bokföringskontot för kassa (vanligtvis konto 1910).

Kassaflöde

Är företagets in- och utbetalningar under en viss period

Kassaflödesanalys

Visar ett företags in- och utbetalningar, dvs likviditetsförändring, under en bestämd tidsperiod, vanligen ett räkenskapsår.

Kassalikviditet

Är ett nyckeltal som ger en indikation på ett företags betalningsförmåga på kort sikt.

Kassaregister

Ett kassaregister ska registrera all försäljning av varor eller tjänster som sker mot kontant betalning.

Know-how

Kunnande och/eller information som kan utgöras av exempelvis tillverkningshemlighet, driftserfarenhet eller marknadsföringskunskande. Know-how kan vara skyddad som företagshemlighet, men den kan också vara utan egentligt rättsskydd.

Kommanditbolag

Bolagsform som är en typ av handelsbolag som har två eller flera bolagsmän varav minst en komplementär och en kommanditdelägare.

Kollektivavtal

Avtal som bestämmer lön, arbetstider och liknande mellan arbetsgivare och fackförbund.

Kommunalskatt

Skatt som finansierar olika funktioner i samhället, så som vård, skola och andra offentliga förvaltningar.

Kompanjonavtal

Avtal mellan två eller flera delägare i ett företag om gemensamma regler.

EKONOMISK ORDLISTA

Komplementär

Den som har obegränsat ansvar i ett kommanditbolag.

Kompletteringsregeln

Är en metod som kan användas för att beräkna det skattemässiga värdeminskningsavdraget för ett företags inventarier.

Konjunktur

Det är det ekonomiska tillståndet, den ekonomiska utvecklingen, i en ekonomi.

Konkurrens

Uppstår när flera företag erbjuder liknande produkter och tjänster till samma kunder.

Konkurrensmedel

Sätt som företagen använder för att öka sin konkurrensförmåga

Konkurrent

Är aktörer på marknaden som säljer liknande typer av varor eller tjänster till samma kundgrupp som ditt företag.

Konkurs

Konkurs innebär när ett företag inte kan betala sina skulder och försätts i likvidation

Konsument

Är en privatperson, en fysisk person, som köper en vara eller tjänst. I en vidare definition är en konsument en slutförbrukare av en tjänst eller vara.

Konsumentkreditlagen

Är en tvingande lag som reglerar kreditavtal mellan företag och konsumenter.

Konsumentköplagen

Är en tvinande lag som gäller när företag säljer varor till privatpersoner.

Konsumentköplagen

Gäller när ett företag utför en tjänst åt en konsument och är till största del tvingande till konsumentens förmån.

Kontanter

Kontanta pengar, det vill säga sedlar och mynt.

Kontantmetod

Kontantmetoden innebär att man bokför inkomster och utgifter när in- och utbetalningar sker.

Kontera

Bokföra en affärshändelse.

Kontering

En bokföring eller registrering av en affärshändelse.

Kontoavstämning

Kontroll av ett konto som undersöker om det som finns i din bokföring stämmer med verkligheten.

Kontoplan

Samtliga tillgängliga bokföringskonton i din bokföring.

Kontoslag

Typ av bokföringskonto, det vill säga tillgång, skuld, intäkt eller kostnad.

Kontoutdrag

Lista på alla händelser på ett bankkonto.

Kontrollbalansräkning

Upprättas vid kapitalbrist (eget kapital understiger hälften av registrerat aktiekapital) och där tillgångar och skulder beräknas lite annorlunda än vanligt.

Kortfristiga fordringar

Till exempel kundfordringar, det vill säga fordringar som förfaller till betalning senast ett bokslutsår senare.

Kortfristiga skulder

Till exempel leverantörsskulder, det vill säga skulder som förfaller till betalning senast ett bokslutsår senare.

Kostnad

En kostnad är en periodiserad utgift. Ofta uttrycks kostnad i pengar. Det kan vara värdet av resurser som förbrukas under en viss tid, tex bilar

Kostnad för sålda varor

Kostnader som uppkommit i samband med att du tillverkat varan.

Kredit

Höger sida av ett bokföringskonto.

Kreditera

Kreditera en insättning på ett kontor eller en justering av en faktura

Kreditfaktura

Då ett företag skickat ut en felaktig faktura till kund måste de skicka en kreditfaktura efteråt för att korrigera den första felaktiga fakturan.

Kronologisk

I datumordning eller tidsordning.

Kundfordran

Uppstår när ett företag har utfört en tjänst eller levererat en vara till en kund men ännu inte fått betalt.

Kundreskontra

En lista på organisationens kunder och fakturor utställda till kunderna.

Kvalitetssäkring

Företagets arbete att säkra kvalitén i verksamheten, exempelvis de produkter eller tjänster som går till kunden.

Kvitto

Är ett bevis på vad man har köpt, när och för vilket belopp

Källskatt

Källskatt är den skatt som en arbetsgivare betalar i preliminärskatt för den anställda

L

Lager

Disponibla varor eller förvaring av disponibla varor.

Lagerförändring

Bokslutspost som reglerar hur mycket du bokför upp i ditt varulager.

EKONOMISK ORDLISTA

Lagfartskostnad

Är den skatt som man måste betala när du köer en tomträtt eller fastighet, eller när du tar ut en inteckning i en fastighet.

Lagstadgad

Enligt lag.

Leasing

Innebär att hyra en inventarie till en fast kostnad

Leverantör

Någon som levererar en vara, en beställning eller tjänst till dig som företag.

Leverantörsfaktura

En faktura eller räkning utställd av en leverantör.

Leverantörsreskontra

Är den del av bokföringen som behandlar detaljerad information om inkommande fakturor från ett företags leverantörer.

Leverantörsskulder

Obetalda leverantörsfakturor, alltså skulder till leverantörer.

Likvida medel

Medel, till exempel pengar, som du kan betala med.

Likvidation

En likvidation upplöser och avvecklar ett bolag. Det finns frivillig likvidation och tvångslikvidation.

Likvidator

Er en person som utsetts av Bolagsverket eller Tingsrätten och har i uppgift att avveckla ett aktiebolag.

Likvidintyg

Ett likvidintyg visar att aktiekapitalet är insatt hos en bank.

Likviditet

Är ett mått på ett företags kortfristiga betalningsförmåga

Likviditetsbudget

Är en uppställning över kommande in – och utbetalningar

Långfristiga fordringar

Till exempel ett utgivet lån, det vill säga en fordran som betalas av under en längre tidsperiod.

Långfristiga skulder

Till exempel ett banklån, det vill säga en skuld som betalas av under en längre tidsperiod.

Lönsamhet

Innebär att ett företags intäkter är större än dess kostnader. Lönsamhet kan beskrivas som företagets vinst.

Löpande bokföring

Alla affärshändelser i organisationen registreras i tur- ordning, det vill säga i datumordning, löpande.

Lös egendom

Till lös egendom räknas alla förmögenhetstillgångar som inte är fast egendom, det vill säga inte fastigheter, fastighetstillbehör eller mark.

Lösöre

Lösöre är fysiska ägodelar i en bostad eller arbetslokal. I begreppet lösöre ingår dock **inte** till exempel pengar, värdepapper eller fordringar.

M

Marginalkostnad

Marginalkostnad är hur mycket det skulle kosta att producera ytterligare en produkt.

Marknad

Är en handelsplats där köpare och säljare möts.

Marknadsplan

Visar företagets strategier för att nå sina marknadsföringsmål för en viss period.

Marknadssegment

Innebär att man delar in en stor målmarknad i undergrupper, exempelvis baserat på ålder, geografi eller beteende.

Marknadsstrategi

Är övergripande riktlinjer för hur marknaden ska bearbetas.

Mellanhand

En tredje part som erbjuder tjänster mellan två olika handelspartners.

Maskiner och inventarier

En tillgångspost, se *inventarier*.

Mervärdesskatt eller Moms

Mervärdesskatt, eller moms, är en skatt som tas ut på försäljning av varor och tjänster. Mervärdesskatten regleras av staten och läggs på vid konsumtion, när en person handlar något. Både konsumenter och företag betalar mervärdesskatt, dock har företag möjlighet att göra avdrag för ingående moms.

Momsdeklaration

I en momsdeklaration redovisar företaget sin ingående- och utgående moms.

Momsredovisning

Den som är momsskyldig ska redovisa moms i en momsredovisning till Skatteverket

Momsregistreringsnummer

Momsregistreringsnummer (VAT) är ett unikt nummer som Skatteverket delar ut för alla som registreras för redovisning av moms.

Momstyp

Är benämningen på den typ av moms som ska tillämpas i olika situationer, vilket påverkar hur momsen hanteras på fakturorna.

Muntligt avtal

Är en icke-skriftlig överenskommelse mellan två eller flera parter.

Motkonto

I en verifikation har du alltid minst ett bokföringskonto som debiteras och ett som krediteras, dessa är motkonton till varandra.

Mångfald

Innebär oftast att alla oavsett etnisk bakgrund, sexuell läggning, kön, ålder, funktionshinder etcetera ges samma möjligheter. Syftet är att motverka diskriminering och gynna arbetsglädje och produktivitet.

Mänskliga rättigheter

I hållbarhetssammanhang avses en lång rad rättigheter som gäller både arbetsvillkor och ett företags påverkan på samhället det verkar i. Kan omfatta till exempel levnadslön, utbildning, jämställdhet, garanterad skolgång för anställdas barn etcetera

Mönsterskydd

Är ett immaterialrättsligt skydd för nya designers, mönster och former.

N

Netto

Är en ekonomisk term som används för att beskriva ett belopp efter skatt och eventuella avdrag.

Nettolön

Den lön den anställda får efter löneavdrag

Nettoomsättning

Nettoomsättning är ett företags intäkter från sålda varor och tjänster efter avdrag för rabatter, moms och skatter.

Nollpunkt

Är ett begrepp som relaterar till ett läge där ett företags intäkter och kostnader är lika stora, kan ibland uttryckas som "break-even".

Nominell

Nominell är det ursprungliga värdet

Nominell ränta

Nominell ränta är procentandelen av ett lån som låntagaren måste betala till långivaren för att få låna pengar, men inkluderar inga avgifter eller ytterligare kostnader för lånet.

Nominellt värde

Ett nominellt värde är ett fast värde som inte förändras beroende på hur marknaden ser ut.

Nuvärde

Är dagens uppskattade värde av betalningar som kommer ske i framtiden.

Nyckeltal

Ett relationstal eller jämförelsetal som underlättar jämförande analyser, till exempel soliditet och vinst per aktie.

Nyhetsfrist

En lagstadgad tid under vilken en rättshavare eller någon med dennas samtycke kan föra ut till exempel en design på marknaden utan att kravet på nyhet för registrering blir förstört; för en design gäller att den kan registreras inom tolv månader

Nyhetskrav

Krav på att något måste vara nytt, det vill säga inte identiskt med något som tidigare har förekommit för att skyddas av en immaterialrätt; det gäller till exempel för patent eller designskydd men nyhetskravets innehåll är specifikt för respektive rätt.

Nyttjanderätt

Rätt att använda någon annans egendom, till exempel hyra.

Näringsidkare

En person som driver en verksamhet i syfte att generera vinst.

Näringsverksamhet

En näringsverksamhet drivs av en näringsidkare och ska vara självständig, varaktig och ha ett uttalat vinstsyfte.

O

OCR-nummer

Är ett referensnummer som identifierar en elektronisk betalning.

Obestånd

Innebär att en gäldenär inte har möjlighet att betala sina skulder och att betalningssvårigheterna inte är tillfälligt.

Offert

Är ett skriftligt erbjudande från företag.

Omkostnadsbelopp

Omkostnadsbelopp är ett begrepp som används för att beskriva det avdrag du gör när du ska räkna ut kapitalvinsten vid försäljning av till exempel värdepapper eller fastighet.

Omsättning

Intäkter från sålda varor och utförda tjänster under en viss period

Omsättningstillgångar

Tillgångar som du säljer eller förbrukar, till exempel varulager och kundfordringar. Motsatsen till omsättningstillgångar är anläggningstillgångar.

Omvänd moms

Innebär att det är köparen som ska redovisa den utgående momsen på det fakturerade beloppet.

Omvänd skattskyldighet

Innebär att köparen är skyldig att betala in moms till staten.

Operationell leasing

Fungerar ungefär som ett hyresavtal där äganderätten till produkten finns kvar hos leasinggivaren.

Ordinarie bolagsstämma

Årsstämman för ett aktiebolag.

Organisationsnummer

Registreringsnummer, unik identitetsbeteckning för en organisation eller juridisk person.

Oregistrerat designskydd

Skydd för en design som är ny och särpräglad uppkommer utan registrering, gäller i hela EU och varar i tre år från att designen först fördes ut i EU.

P

Pacta sunt servanda

Pacta sunt servanda är latin för "avtal ska hållas" och är grundläggande princip inom avtalsrätten som innebär att ett avtal är bindande för parterna som ingått avtalet.

Pant

Pant är den lösa egendom som en låntagare lämnar som säkerhet till en långivare i samband med ett lån eller en kredit

Pantbrev

Pantbrev (förkortas Pb) är en handling som bevisar att en fastighet blivit intecknad. När man tar bolån för att köpa en fastighet kan banken ta fastigheten som säkerhet för lånet. Handlingen som bevisar inteckningen av fastigheten kallas för pantbrev.

Passiv näringsverksamhet

Med passiv näringsverksamhet syftar man på att man själv inte arbetar i verksamheten.

Patent

Ett patent ger en ensamrätt på att dra kommersiell nytta av en uppfinning.

Patentbesvärsrätten

En specialdomstol som efter överklagande överprövar Patent- och registreringsverkets beslut i ärenden om patent, varumärken och mönster samt namn och utgivningsbevis.

Patentombud

Rådgivare i patenträttsliga frågor, ofta med teknisk examen och juridiskt kunnande. Det finns auktoriserade patentombud.

Patentmyndighet

Myndighet som granskar och meddelar patent, till exempel PRV eller EPO.

Pensionsgrundande inkomst

Är den inkomst som din framtida pension baseras på.

Per capsulam

När beslut fattas per capsulam betyder det att en styrelses sammanträde inte sker i fysisk form och besluten istället fattas via telefon eller e-post och att man skickar in sin signatur.

Periodbokslut

Är en presentation som liknar en årsredovisning eller årsbokslut. Periodbokslutet visar en avgränsad del av räkenskapsåret

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter över en längre period.

Periodiseringsfond

Periodiseringsfond innebär att skjuta upp en del av vinstskatten till senare år.

Periodisk sammanställning

I en periodisk sammanställning ska momsregistrerade företag rapportera värdet av de varor eller vissa tjänster som har sålts momsfritt till företag i annat EU-land.

Planenlig avskrivning

Den beräknade avskrivningssumman eller värde- minskningen år för år för en inventarie.

Plusgiro

Plusgiro är en kontotyp och tjänst som ägs av Nordea och som gör det möjligt att göra överföringar och betalningar mellan olika pluskonton samt mellan företag och privatpersoner.

Postväxel

Är en skuldförbindelse som ofta används vid större affärer där man inte vill handskas med kontanter och som innehavaren kan lösa in mot kontanter i bank.

Prejudikat

Är en tidigare dom, beslut eller utslag som uppfattas som vägledande och bör följas.

Preliminärskatt

Preliminärskatt betalas in till Skatteverket och baseras på årets förväntade resultat. Preliminärskatt betalas av både företag och privatpersoner.

Preskription

Preskription innebär att en borgenär efter en viss tid förlorar rätten att driva in sin fordran från gäldenär.

Preskriptionstid

Preskriptionstid innebär att en fordran upphör att gälla när en viss tid har förflutit utan att fordringsägaren skickat ut kravbrev.

EKONOMISK ORDLISTA

Pris

Är det belopp som en konsument eller företag betalar för produkt eller tjänst vid ett köptillfälle.

Prisbasbelopp

Ett prisbasbelopp är ett årligt belopp som speglar prisutvecklingen i samhället.

Priselasticitet

Visar hur efterfrågan på en vara påverkas vid en viss procentuell prisförändring.

Prisledande

Att vara billigast i sitt segment.

Produktionsfaktorer

Är en ekonomisk term för de medel som behövs för att producera varor och tjänster.

Produktivitet

Mäter hur mycket som produceras per arbetad tidsenhet.

Proformafaktura

Utfärdas för att kunna visa värdet på de varor som levereras och används ofta i tullärenden.

Prognos

Prognoser är ett förändringsinstrument som företag kan använda för att justera verksamheten för att nå eller överträffa målen i budgeten.

Projekt

Ett projekt är en arbetsinsats som är väl avgränsad i tid, omfattning och kostnad.

Prokura

Är en handelsfullmakt som ger en person behörighet att företräda ett handelsbolag, kommanditbolag eller ett enskilt företag.

Prokurist

En prokurist är en person som har fått rätten att företräda en firmatecknare i ett handelsbolag, kommanditbolag eller en enskild firma i allt som har med företaget att göra.

Prototyp

Produkt som bara är en förlaga eller testmodell och som bara finns i ett fåtal exemplar

Provision

Är en rörlig lön som baseras på resultat eller omsättning.

Punktskatt

Är en indirekt skatt som ökar statens intäkter och styr konsumtionen i en viss riktning.

Påminnelsefaktura

En påminnelsefaktura kan skickas ut från en borgenär till en gäldenär om kunden inte har betalat en faktura i tid.

R

Rabatt

Den ekonomiska termen rabatt betyder minskning av ursprungspriset på en tjänst eller vara.

Rak amortering

Rak amortering innebär att ett lån amorteras med samma amorteringsbelopp plus ränta vid varje betalningstillfälle

EKONOMISK ORDLISTA

Realisation

Har i grunden två olika betydelser i företagssammanhang, dels försäljning till ett sänkt pris, samt förvandling av tillgångar och investeringar tillika likvida medel.

Realkapital

Realkapital är kapital i form av fysiska objekt som verktyg, maskiner, datorer och fastigheter.

Reavinnt

Reavinnt, eller realisationsvinnt, är skillnaden i värde mellan ett köp och en försäljning av en tillgång.

Redovisning

Redovisning innebär att dokumentera och sammanställa företagets ekonomiska information, se även bokföring.

Redovisningsbyrå

En redovisningsbyrås hjälper företag med bokförings- och redovisningstjänster.

Redovisningskonsult

En redovisningskonsult utför redovisnings- och bokföringstjänster åt företag.

Redovisat årsresultat

Bokfört slutgiltigt resultat för räkenskapsåret.

Registrerad gemenskapsformgivning

Skydd för en design som uppkommer genom registrering hos OHIM; gäller i hela EU.

Registreringsmyndighet

En myndighet bland annat med uppgift att (ibland först efter förprovning) registrera immateriella rättter, till exempel patent, varumärken, design, firma. Men upphovsrätt registreras aldrig.

Registreringsbevis

Bevisdokument från Skatteverket på registrerad organisation och organisationsnummer.

Regressrätt

Är när en person som har betalat en skuld åt annan person har rätt att kräva tillbaka skulden från den som ursprungligen var betalningsskyldig.

Reklamation

Är ett förfarande som köparen kan använda sig av för att påtala ett fel, brist eller dröjsmål för en tjänst eller vara och som, i vissa fall, ger denne rätt till ersättning.

Rekonstruktion

Företagsrekonstruktion är ett alternativ till konkurs för företag som har ekonomiska svårigheter eller dålig likviditet, men som av tingsrätten bedöms ha tillräckligt goda förutsättningar att leva vidare som företag.

Reporänta (Styrränta)

Reporänta, numera kallad styrränta, är den ränta som Riksbanken används som styrmedel för att öka eller minska efterfrågan i ekonomin. Genom att höja eller sänka styrräntan försöker Riksbanken motverka svängningar i konjunkturen så att inflationen hamnar på inflationsmålet.

Reseersättning

Betalas ut av arbetsgivaren för kostnader som uppkommer i samband med resor i tjänsten.

Reservfond

Reservfonden är en post i balansräkningen. Reservfond är bundet eget kapital. I ett aktiebolag får reservfonden enbart användas till att täcka förlust, öka aktiekapitalet eller, efter tillstånd från Bolagsverket eller tingsrätten, för återbetalning till aktieägarna.

EKONOMISK ORDLISTA

Reskontra

En term som används inom bokföring och som visar information om transaktioner som gjorts på ett konto, tex fakturor och löner.

Restvärde

Det värde som är kvar av en investering efter avskrivning och vis slutet av dess ekonomiska livslängd kallas restvärde.

Resultat

En ekonomisk term och är ett samlingsnamn för ekonomisk vinst och förlust. ÄR skillnaden mellan intäkter och kostnader, det vill säga intäkter minus kostnader. Resultat används framförallt inom områdena bokföring och ekonomistyrning.

Resultatbudget

En resultatbudget är en beräkning av kommande intäkter och kostnader.

Resultatrapport

Är en rapport över ett företags intäkter och kostnader. Skillnaden mellan intäkter och kostnader för en given period är företagets resultat.

Resultaträkning

Sammanställning av en organisations intäkter och kostnader för en viss period, vanligtvis för ett räkenskapsår.

Retentionsrätt

Innebär att en borgenär kan hålla kvar lös egendom tillhörande en gäldenär som säkerhet för en obetald fordran.

Revers

Ett skuldebrev eller revers är en skriftlig utfästelse att betala en penningssumma eller ett skriftligt erkännande av en penningsskuld

Revision

En oberoende granskning och bedömning av ett företags redovisning och förvaltning.

Revisor

En tjänsteman vars uppgift är att utföra revision genom att verifiera bokföring, beslutsmässighet och verksamhet i en organisation. En revisor ska vid utförande av sitt uppdrag beakta god revisorssed.

Revisionsberättelse

Skriftlig dokumentation och utlåtande från revisorn efter revisionen.

Risikkapital

Är pengar som investeras med hög risk i ett företag i utbyte mot inflytande, avkastning och ägarandel.

ROT-avdrag

ROT-avdrag är en skattereduktion som ges till privatpersoner för arbeten som utförs i hemmet. ROT beviljas för den arbetstid som arbetet avser och gäller inte för t.ex. materialkostnader.

Royalty

Är ett slags ersättning till innehavare av immateriella rättigheter, som till exempel upphovsmän, varumärkesägare och patenträttsinnehavare, och betalas ut för att nyttja ett verk eller ett patent.

RUT-avdrag

RUT-avdrag är en skattereduktion som ges till privatpersoner för hushållsarbete i en bostad.

Räkenskapsår

Är den period för vilken ett företag gör sitt bokslut och upprättar sin årsredovisning.

Räkning

Är ett annat ord för faktura och är ett skriftligt betalningskrav från ett företag för en tjänst eller vara.

Ränta

Ränta är en kostnad för att låna pengar eller den avkastning långivaren får för att låna ut pengar.

Räntabilitet

Visar ett företags förmåga att ge avkastning på kapitalet.

Ränteintäkt

Intäkt som uppstår när en kund inte betalar i tid och dröjsmålsränta läggs på summan kunden betalar.

Räntekostnad

Kostnad som uppstår när ränta läggs på en kostnad, till exempel ränta på ett lån.

Räntelagen

Tillämpas på alla skulder i form av pengar och är den lag som bland annat reglerar vilken dröjsmålsränta och vilka betalningsvillkor som företag kan ta ut av en kund eller motpart.

Ränteskillnadsersättning

Den ersättning som en låntagare ska betala till en långivare om denne bestämmer sig för att betala av ett bolån med bunden ränta i förtid kallas för ränteskillnadsersättning.

Rörelseresultat

En redovisningsterm som omfattar ett företags omsättningstillgångar minus de kortfristiga skulderna, alltså det kapital som bolaget har för att kunna finansiera den löpande verksamheten

Rörelsemarginal

Är ett nyckeltal som används för att se hur stor procent av omsättningen som återstår för att betala av räntor och skatt. Med hjälp av rörelsemarginalen kan man även räkna ut hur mycket vinst som blir kvar efter att alla rörelsekostnader är betalda.

Rörlig ränta

Rörlig ränta innebär att räntan ändrar sig efter ränteläget på marknaden.

Rörliga kostnader

Rörliga kostnader förändras med verksamhetsvolymen, till exempel när den producerade mängden ökar eller minskar.

S

Saldo

Sammanställt belopp eller summa, till exempel vad du har för belopp på ditt bankkonto.

Sambeskattning

Innebär att den totala inkomsten i ett hushåll slås ihop och beskattas gemensamt.

Samfällighetsförening

Samfällighetsförening äger och förvaltar mark eller anläggningar som ägs gemensamt av delägarna i en samfällighet.

Sami

Svenska Artisters och Musikers Intresseorganisation.

Schablonavdrag

Är ett skatteavdrag som görs med ett schablonmässigt beräknat belopp i stället för de verkliga kostnaderna.

EKONOMISK ORDLISTA

Schablonbelopp

Ett generellt fast belopp som är vanligt förekommande inom skatteregelverket.

Segment

Segment betyder att något är avskuret. Segmentering är en marknadsföringsstrategi för att dela upp kunder i olika målgrupper.

Semesterersättning

Är den lön man får om man inte tar ut någon semester.

Semesterlagen

Beskriver arbetstagarens rätt till semesterledighet, semesterlön och semesterersättning.

Semestertillägg

Semestertillägget ingår i semesterlönen enligt semesterlagen och är ett extra tillägg utöver grundlönen vid semesterledighet.

SIE-fil

Är ett filformat för överföring av ekonomiska data mellan olika programvaror.

Sjukersättning

Sjukersättning kan betalas till personer mellan 19-64 år som har en funktionsnedsättning eller sjukdom som innebär att personen troligtvis aldrig mer kommer att kunna arbeta.

Sjukförsäkring

Om du inte kan arbeta på grund av en sjukdom eller en skada, kan du via en sjukförsäkring få ekonomisk ersättning för den tid du inte kan arbeta.

Sjuklöneperiod

Sjuklöneperioden är dag ett (1) till dag fjorton (14) som en anställd är borta från arbetsplatsen på grund av sjukdom.

Sjukpenningsgrundande inkomst (SIG)

SIG ligger till grund för beräkningen av belopp för sjukpenning, föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning och baseras på en beräknad årsinkomst.

Självdeklaration

Ett annat ord för Inkomstdeklaration. Uppgifter som lämnas till Skatteverket för att Skatteverket ska kunna fastställa hur mycket skatt organisationen ska betala.

Självkostnad

Beskriver företagets totala kostnader för en vara eller tjänst.

Självrisk

Är den del av försäkringen som försäkringstagaren själv måste stå för vid eventuella skadefall.

Skadestånd

En del i civilrätten och är en ekonomisk kompensation vid skadegörelse.

Skatt

Är det belopp man är skyldig att betala till staten för att få bedriva sin verksamhet och som finansierar statens utgifter för olika samhällsfunktioner.

Skatteavdrag

Är ett avdrag för preliminär inkomstskatt som arbetsgivare betalar på den anställdes lön.

Skatteförfarandelagen

Innehåller lagar och regler som berör bland annat beskattning, skattebetalning, självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Skattekonto

Alla fysiska och juridiska personer som ska redovisa skatt eller avgift till Skatteverket får ett skattekonto.

Skattereduktion

Innebär att en privatpersons skattesats, den uträknade skatten, sänks.

Skatterättsnämnden

Beslutar om förhandsbesked i skattefrågor.

Skattetabell

Används för att räkna ut hur mycket skatt en person ska betala utifrån inkomst eller annan ersättning.

Skattsedel

Dokument som bekräftar hur mycket som man ska betala i skatt.

Skuld

En skuld innebär att man är skyldig någon något, oftast pengar.

Skuldränta

Skuldränta är ränta på lånade pengar eller ett företags genomsnittliga räntebelastning på dess totala skulder.

Skuldsanering

En person som har skulder som inte kan betalas under en överskådlig tid kan få hjälp med skuldsanering.

Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgrad är ett mått på hur mycket skulder ett företag har i förhållande till det egna kapitalet. Generellt kan man säga att en låg skuldsättningsgrad är under 25% och en hög skuldsättningsgrad är över 50%.

Slutskattebesked

Är ett besked som skickas ut varje år efter att deklarationen har hanterats och innehåller en beräkning av den slutliga skatten.

Sociala avgifter

Är skatt som arbetsgivare betalar till staten baserat på de anställdas inkomst.

Socialförsäkring

Socialförsäkringen erbjuder ekonomisk ersättning vid ålderdom, sjukdom och när man har små barn. Den omfattar pension, sjukförsäkring samt bidrag till föräldrar och föräldraförsäkring.

Soliditet

Ett finansiellt nyckeltal som anger hur stor andel av företagets tillgångar som är finansierade med eget kapital.

Sortiment

Är ett utbud av varor.

SRU

SRU står för standardiserade räkenskapsutdrag och är en kod som används för att föra över uppgifter från bokföringsprogram till inkomstprogram

Stadgar

Är de regler som gäller internt för föreningar eller stiftelser.

Startkapital

Kapital som används för att komma igång med en verksamhet.

Stadigvarande bruk

Kontinuerlig användning.

Statlig inkomstskatt

Är den del av inkomstskatten som betala till staten och inte till kommunen.

Statsbudget

Är ett lands ekonomiska plan under ett år.

Statsskuld

Statsskulden är en skuld som uppkommer när staten behöver låna pengar för att inkomsterna är lägre än utgifterna.

Stiftelse

En förmögenhet som förvaltas enligt föreskrivna stadgar och har ett bestämt ändamål eller syfte.

Stiftelseurkund

Är ett dokument som ska upprättas när ett aktiebolag grundas

Strukturkapital

Uppfinningar, patent, varumärken, arbetsprocesser och liknande värden i företaget.

Styrelse

En styrelse består av en grupp personer som utsetts till att ansvara och styra ett aktiebolag, förening, stiftelse eller annan juridisk person.

Styrränta

Styrränta, tidigare kallad reporänta, är den ränta som Riksbanken används som styrmedel för att öka eller minska efterfrågan i ekonomin. Genom att höja eller sänka styrräntan försöker Riksbanken motverka svängningar i konjunkturen så att inflationen hamnar på inflationsmålet

Ställningsfullmakt

Är en fullmakt som följer med en särskild befattning, ställning eller tjänst.

Subvention

Är ett statligt eller kommunalt ekonomiskt stöd för att sänka priset på en produkt.

Succesiv vinstavräkning

När företag redovisar pågående arbeten som upplupna intäkter kallas det för succesiv vinstavräkning.

Svensk Forms Opinionsnämnd

En hedersdomstol dit man kan vända sig för att få en bedömning av upphovsrätt.

Sveriges advokatsamfund

En privaträttslig och lagreglerad sammanslutning som bland annat verkar för tillsyn och för att tillvarata intressefrågor inom advokatkåren. Bara den som är ledamot av samfundet får använda titeln advokat.

Sveriges Riksbank

Sveriges centralbank kallas för Riksbanken och är en myndighet som ansvarar för Sveriges penningpolitik med syfte att hålla inflationen låg och stabil över sikt.

Synergieffekt

Det syftar till den positiva effekt företag kan få av samverkan eller fusion.

Sysselsatt kapital

Är summan av ett företags eget kapital och räntebärande skulder eller totala tillgångar minus räntefria skulder.

Sysselsättningsgrad

Är en anställds arbetstid i förhållande till heltid eller stor andel av ett lands arbetsföra befolkning som arbetar.

Särprägel

Ett krav för att få designskydd; en design måste ge en kunnig användare ett helhetsintryck som skiljer sig från befintliga liknande produkter på marknaden; särprägel används också ofta som en omskrivning av det krav på personligt skapande som finns i upphovsrätten.

Särskild löneskatt

Betalas på lön och ersättningar och ersätter arbetsgivaravgifter och egenavgifter.

Särskiljningsförmåga

En skyddsförutsättning för varumärke och en firma; ett kännetecken måste ha ett särdrag och vara distinkt på ett sådant sätt att det kan skilja varor från en tillverkare på marknaden från andra tillverkare av samma sak.

Säte

Platsen där en juridisk person har sin hemvist.

Stämna av

Kontrollera eller jämföra med något.

SWIFT code

SWIFT code, även benämnt BIC, är en internationell standard för att identifiera banker vid utlandsbetalningar.

T

T-konto

Det vanliga sättet att rita upp en verifikation eller händelse om du bokför på papper.

Tantiem

Är en belöning i form av lönetillägg som betalas ut till personer i ledande ställning.

Tariff

Är en lista över avgifter, tex el och biljetter.

Taxering

Är det skattemässiga värdet på en tillgång.

Tidsbegränsad anställning

Tidsbegränsad anställning har star- och slutdatum.

Tillgång

Organisationens resurser, till exempel kassa, bank- konto, inventarier, varor och så vidare.

Tillgångssida

Den sida i balansräkningen som består av tillgångar.

Tillväxt

Tillväxt i ett företag är när företaget ökar sin omsättning under en längre period.

Tilläggs pension

En del av den allmänna pensionen som betalats ut av staten.

Tjänst

En aktivitet eller funktion som tillför värde för mottagaren.

Tjänstegrupplivförsäkring

TGL, som man förkorta Tjänstegrupplivförsäkring som, är en livförsäkring som fungerar som ett skydd för efterlevande. Det är ett skattefritt engångsbelopp och ett komplement till det statliga efterlevandeskyddet som finns för anställda.

Totalentreprenad

Är när entreprenören i förhållande till beställaren ansvarar för både projektering och utförande.

Traktamente

Är en ekonomisk ersättning i samband med tjänsteresor, för att täcka en ökad kostnad för den anställde.

Transaktion

En affärshändelse, det vill säga ett utbyte av varor eller tjänster mot betalning, mellan två parter.

Tull

En avgift på främst importerade varor.

Turordningsregler

Visar i vilken följd de anställda på en arbetsplats får sägas upp vid exempelvis arbetsbrist.

Täckningsbidrag

Ett nyckeltal som visar hur mycket varje enhet bidrar till att betala kostnader som är gemensamma för samtliga enheter i samma kategori.

Täckningsgrad

Täckningsgraden (TG) anges i procent av en varas försäljningspris och avser det täckningsbidrag som ska täcka de fasta kostnaderna.

U

Unionsinternt förvärv

Innebär att skyldigheten att både beräkna och redovisa moms flyttas från försäljare till köpare (omvänd moms) när varor transporteras mellan två olika länder inom EU.

Underkonto

Ett bokföringskonto som ligger under en huvud- kategori, till exempel 3010 Försäljning med under- konto 3020 Försäljning varor 12 % moms.

Underskott

Ett minussaldo som kan redovisas i skatte- sammanhang.

Unique Selling Point (USP)

En unik egenskap som din produkt eller tjänst har eller ett unikt erbjudande som ditt företag har gentemot konkurrenterna

Uppfinning

En nyskapelse av teknisk karaktär; uppfinningar kan skyddas av patent.

Uppfinningshöjd

Ett krav för att få patent; en uppfinning måste skilja sig väsentligen från andra uppfinningar av samma eller liknande slag.

Uppförandekod, engelska *Code of Contact*

Riktlinjer för hur ett företag bedriver sin verksamhet ur ett hållbart perspektiv. Innehåller regler för etik, arbetsrätt, sociala villkor och miljö.

Upphandling

Upphandling, eller offentlig upphandling, är den process offentliga sektorn använder för att köpa in varor och tjänster.

Upphovsman

Den som skapat ett litterärt eller konstnärligt verk; den ursprungliga innehavaren av upphovsrättsligt skydd.

Upphovsrätt

Är en ensamrätt på ett konstnärligt verk.

Upplupen intäkt

En intäkt som inte är bokförd, men som utgör en intäkt för året.

Upplupen kostnad

En kostnad som inte är bokförd, men som utgör en kostnad för året.

Upplupen ränta

Upplupen ränta är räntekostnader eller ränteintäkter som tillhör räkenskapsåret men som inte ännu betalats eller erhållits.

Utbetalning

Är en affärstransaktion då pengar betalas ut.

Utbud

Är den totala kvantiteten av de varor eller tjänster som erbjuds av alla säljare på en marknad.

Utdelning

Är en del av vinsten som aktiebolag kan välja att ge till sina aktieägare.

Utgift

Är anskaffningspriset för en vara eller tjänst, utan hänsyn till period.

Utgående behållning

Den likviditet som finns i slutet av en månad när man gör en likviditetsbudget. Förkortas oftast UB

Utgående moms

Är en skatt som läggs på försäljningspriset av en vara eller en tjänst.

Utgående balans

Saldot för ett balanskonto vid räkenskapsårets slut.

Utlägg

Ett utlägg är en utgift som betalas för någon annans räkning.

Utlåningsränta

Är den kostnad en låntagare måste erlagga för att låna pengar av en långivare.

V

Varaktighet

Hållbarhet eller tid för hållbarhet.

VAT-nummer

Value added tax number (VAT), är den internationella benämningen av momsregistreringsnummer – en form av momsnummer som används vid handel emellan företag.

EKONOMISK ORDLISTA

Valuta

Är en godkänd form av pengar, ett betalningsmedel och används för betalning av varor och tjänster.

Valutakurs

Anger hur mycket en valuta kan växlas mot i förhållande till en annan valuta.

Varuinköp

Inköp av material och varor till organisationen.

Varukostnad

Är inköpskostnaden inklusive eventuell hemtagningskostnad för de varor ett företag köper in under en viss period.

Varulager

Ett företags tillgångar som är avsedda för försäljning i verksamheten.

Varumärke

Varumärken är specifika namn, symboler, tecken, associationer som särskiljer företag, produkter eller tjänster från andra liknande dito.

Vederlag

Är en ersättning för en utförd prestation, till exempel lön.

Verifikation

En registrerad affärshändelse och ett underlag i bokföringen.

Verifikationsnummer

Löpnummer på en verifikation.

Verksamhetsberättelse

Är en skriftlig rapport som beskriver hur en förening har varit uppbyggd och vilken verksamhet man har haft under det senaste verksamhetsåret.

Verksamhetsstyrning

Saker företaget gör för att nå verksamhetsmål.

VD, Verkställande Direktör

Är den högsta befattningen i ett aktiebolag och tillsätts av styrelsen i bolaget.

Vinst

Överskott som uppstår när alla kostnader har räknats bort, dvs när intäkterna är större än kostnaderna.

Vinstdisposition

Är fördelningen av företages vinst.

Vinstmarginal

Är ett nyckeltal som visar hur mycket av varje intjänad krona som blir vinst.

Vision

Vision är det som ett företag eftersträvar att uppnå och att bli i framtiden. Visionen fungerar som en ledstjärna för företaget och dess medarbetare.

Vite

Vite är det belopp som en part måste betala tex om denne inte följer en myndighets beslut och fungerar således som ett slags påtryckningsmedel.

Värde

Priset eller betydelsen av något.

Värdeminskning

När priset eller betydelsen för till exempel en vara minskar.

Växelkurs

Anger hur mycket en valuta kan köpas eller säljas (växlas) för i en annan valuta.

Å

Ångerrätt

Innebär rätten att returnera en vara.

Årsbokslut

Avslut av den löpande bokföringen för året där alla transaktioner sammanställs och räknas ihop i en balans- och resultaträkning.

Årsmöte

Ett återkommande möte varje år.

Årsredovisning

Sammanställning av organisationens räkenskaper för ett helt räkenskapsår.

Årsredovisningslagen

Reglerar hur företag ska upprätta och offentliggöra årsredovisning, koncernredovisning och delårsrapport.

Återbäring

Är en återbetalning av pengar till exempel en bonus eller en skatteåterbäring.

Återförsäljare

Är ett företag som säljer till slutkonsument.

Åtterrporteringsfil

Är sådana filer som hämtas från banken och läses in i ett ekonomisystem för att rapportera när fakturor blivit betalda.

Ö

Öresutjämning

Avrundning av ören, det vill säga decimaler. Ofta på en faktura.

Överföra i ny räkning

Till exempel balanserad vinst, när du överför ett belopp till nästa räkenskapsår.

Överförmyndare

En överförmyndare eller överförmyndarnämnd finns i alla Sveriges kommuner och har utnämnts av kommunfullmäktige för att ha tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare.

Överskott

Överskott innebär att något blir över. I Företagsammanhang betyder överskott ett företags samlade vinster efter skatt.

Övertid

Är arbetstid utöver ordinarie arbetstid, beordrad och godkänd av arbetsgivaren. Övertid kompenseras normalt med en övertidsersättning.